

Regler för laboratoriesäkerhet

Typ av dokument	Regler
Beslutad av	Rektor
Beslutsdatum	2021-06-03
Dnr	SU FV-3388-20
Giltighetstid	Tillsvidare
Ansvarig förvaltningsavdelning	Fastighetsavdelningen
Ansvarig handläggare	Mikael Corell

Beskrivning:

Dessa regler riktar sig främst till prefekter/motsvarande med fördelat ansvar och syftar till att Stockholms universitet ska följa lagkrav samt förtydliga på vilket sätt arbetsmiljö- och miljöarbetet inom laborativ verksamhet ska bedrivas för att minimera ohälsa och miljörisker.

Inledning

Laboratoriesäkerhet är ett övergripande begrepp som avser områdena miljö, arbetsmiljö och säkerhet. Dessa områden inkluderar strålsäkerhet, kemikaliesäkerhet, hantering av brandfarliga och explosiva varor, biosäkerhet, elsäkerhet samt hantering av övriga arbetsmiljörisiker kopplade till laborativ verksamhet och fältarbete. Med övriga arbetsmiljörisiker avses till exempel artificiell optisk strålning, elektromagnetism, arbete med försöksdjur, verkstadsarbete, dykeriarbete, höghöjdsarbete etc. Dessa regler för laboratoriesäkerhet syftar till att tydliggöra lagkrav för laborativ verksamhet och vara ett stöd för institutionernas/motsvarande regelefterlevnad inom de berörda områdena. Reglerna vänder sig främst till prefekter/motsvarande på institutioner/motsvarande med laborativ verksamhet.

Varje institution vid Stockholms universitet ska följa lagar, förordningar och föreskrifter relevanta för verksamheten, se Stockholms universitets laglista för laboratoriesäkerhet: www.notisum.se.

Stödfunktion

Den centrala stödfunktionen ansvarar för framtagande och uppdateringar av universitetsgemensamma styr- och stöddokument för laboratoriesäkerhetsarbetet. Respektive institutioner/motsvarande ska vägledas i sitt laboratoriesäkerhetsarbete av den centrala stödfunktionen. Reglerna kompletteras av universitetsgemensamma stöddokument såsom rutiner och checklistor. Dessa upprättas, revideras och bereds av förvaltningen i samråd med verksamheten där så är möjligt.

Ansvar för laboratoriesäkerhet

Ansvar för arbetet med den laborativa säkerheten är en del av miljö- och arbetsmiljöarbetet, är delegerat från rektor till vicerektor och vidare till prefekter/motsvarande genom fördelningsblanketten – arbetsmiljö och lika villkor. Det praktiska arbetet med laboratoriesäkerheten fördelas normalt vidare till laboratoriesäkerhetssamordnare inom institutionen/motsvarande.

Prefekt/motsvarande ska se till att:

- Medarbetare och studenter har god kännedom om lagar, förordningar och föreskrifter som är relevanta för berörd verksamhet, se Stockholms universitets laglista för laboratoriesäkerhet, www.notisum.se.
- Universitetsgemensamma rutiner och lokala rutiner för laboratoriesäkerhet följs.

- Lokala rutiner upprättas som komplement till de universitetsgemensamma stöddokumenterna. Lokala rutiner ska finnas tillgängliga på ett eller flera språk så att alla berörda kan tillgodogöra sig innehållet, dvs. svenska och/eller engelska.
- En samlad dokumentation kring laboratoriesäkerhet upprättas vid samtliga institutioner/motsvarande och finns tillgänglig för alla som är verksamma vid institutionen/motsvarande samt för centrala stödfunktionen inom laboratoriesäkerhetsområdet vid förvaltningen. Dokumentationens innehåll beskrivs i universitetsövergripande stöddokumentet "Mall för institutionens samlade dokumentation kring laboratoriesäkerhet".
- Skriftlig försäkran lämnas av varje medarbetare som är verksam inom laborativ verksamhet där hen intygar att hen har förstått innebörden av universitetsgemensamma rutiner och lokala rutiner samt att ha förbundit sig att följa dessa.
- I den verksamhet som bedrivs inom ramarna av begreppet laboratoriesäkerhet ska de med fördelat verksamhets- och arbetsmiljöansvar genomgå obligatorisk laboratoriesäkerhetsutbildning som anordnas genom förvaltningen.

Organisation och arbete med laboratoriesäkerhet

Samtliga institutioner/motsvarande med laborativ verksamhet ska:

- Ha minst en person med del av anställning för institutionsgemensamt laboratoriesäkerhetsarbete, så kallade lokala laboratoriesäkerhetssamordnare. Denne/dessa ska ha erforderlig kunskap inom laboratoriesäkerhetsarbete.
- Dokumentera fördelningen av arbetsuppgifter inom laboratoriesäkerhet.
- Utbilda nyanställda i laboratoriesäkerhet samt dokumentera deltagandet. Utbildningens innehåll dokumenteras och finns tillgänglig för alla som är verksamma vid institutionen/motsvarande samt för förvaltningen.
- Ha rutiner för återkommande repetitions- och informationstillfällen gällande laboratoriesäkerhet.
- Ha rutiner för att genomföra och dokumentera riskbedömningar.
- Inkludera laboratoriesäkerhetsarbetet i de lokala miljö- och arbetsmiljögrupper för att systematiskt förbättra laboratoriesäkerheten.
- Årligen, eller oftare om så behövs, genomföra skyddsronder i samarbete med centrala stödfunktionen vid förvaltningen.

- Ha skalskydd samt ytterligare tillträdesbegränsningar om så behövs för att minimera risken för obehörig åtkomst av material och utrustning avsett för laborativ verksamhet.

Uppföljning av laboratoriesäkerhetsarbetet

Uppföljning av laboratoriesäkerhetsarbetet ska göras av samtliga institutioner/motsvarande i samarbete med centrala stödfunktionen genom:

- Lagefterlevnadskontroll inom miljö och laborativ arbetsmiljö vilken dokumenteras centralt.
- Inventering av kemikalieinnehav vilket dokumenteras i universitets kemikaliehanteringssystem.
- Inventering av strålkällor vilket dokumenteras centralt.